

અંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ જિંદાબાદ

ખુલે મેં શૌચ મુક્ત ભારત બનાને કા વાદ પૂરા કરો

"જિસ દિન મહિલાએં અપને શ્રમ કા હિસાબ માંગેંગી, ઉસ દિન માનવ ઇતિહાસ કી સબસે બડી ઔર સબસે પુરાની ચોરી પકડી જાએગી" - રોજા લક્જામ્બર્ગ

સત્યવીર સિંહ

અપની મુક્તિ કી ઓર બદ્દાનું હુએ, મહિલાઓને હર કદમ પર શાનદાર સંઘર્ષ છેઢે હૈનું। ગુલામી કી કાંઈ ભી બેઢી, ઉનકી ગૌરવશાળી કુર્વાનિયાં કે બગેર નહીં દ્રટી। મહિલા આજાદી ઔર સ્વાભિમાન કી જંગ, યું તો લગભગ ઉત્તરી હી પુરાની હૈ, જિતની સમાજ કે વર્ગ વિભાજન કી ઉત્ત્ર હૈ, લેકન સંઘર્ષોની મૌજૂદા દૌર કી શુરૂઆત, 8 માર્ચ 1857 કો હુએ, જીબ અમેરિકા કે ન્યૂયોર્ક શહર કે કપડા ડાયોગ મેં કામ કરને વાલી, 15,000 સે ભી અધિક મહિલાઓને મોર્ચા નિકાલા થા। 'રોટી ઔર ગુલાબ' કા નારા આકાશ મેં ગૂંજ ઉતા થા। રોટી મતલબ અર્થિક આજાદી, ઔર ગુલાબ મતલબ, સમ્માનનું સેવા શર્ત; 16 ઘણે કી જગહ 10 ઘણે કા કામ કા દિન, પુરોણે કે સમાન વેતન, વોટિંગ કા અધિકાર ઔર બાલ-ત્રાસ પર સમ્પૂર્ણ પાવન્દી। જાહીર હૈ, સમાનપૂર્ણ જીવન કે લિએ, મહિલાઓનો કો જો ભી હાસિલ હુએ હૈ, કુર્વાનિયાંને સે હી હુએ હૈનું। સ્ત્રી મુક્તિ આંદોલન કે દમન ઔર ઉનકે વીરતાપૂર્ણ પ્રતીકાર કી યે દસ્તાં, યું હી, કંડમ દર કદમ આગે બઢ્યી ગઈ।

બીસવાં સદી કી શુરૂઆત મેં, મહિલા મુક્તિ

આન્ડોલન, એક અલગ, ઉચ્ચતર દૌર મેં દાખિલ હુએ। 8 માર્ચ, 1857 કો ન્યૂયોર્ક મહાનગર મેં પ્રજ્વલિત હુએ, સ્ત્રી-મુક્તિ આન્ડોલન કી મશાલ, લાખ દમન-ઉપીઝન કે બાવજૂદ, મહિલાઓને નેક્બી બુઝને નહીં દી। 1904 મેં યે જ્વાલા તેજી સે ભડક ઉઠી, ક્યોંકિ મહિલાએં અબ, દમન, ઉલ્પીઝન, અપમાન ઔર ગૈરબારી કી જિલ્લત, બર્દાશ્ટ કરને કો બિલકુલ તૈયાર નહીં થી। યે વૈશ્વિક મજદૂર આંદોલન, સમાજવાદી/કાસ્યુનિસ્ટ આંદોલન કે ઉભાર કા દૌર થા. ઇસી આન્ડોલન ને, દો મહાન

મહિલાઓનો પૈદા કિયા, જિનકા નામ લિએ બગેર સ્ત્રી મુક્તિ આંદોલન કી દાસ્તાં પૂરી નહીં હો સકતી। યે મહિલાએં થીં, જર્મની મેં પૈદા હુએ; ક્લારા જેટકિન ઔર રોજા ત્કજમબર્ગ। અગસ્ટ 1910 મેં, ડેનમાર્ક કી રાજધાની કોનેનહેંગન મેં, દૂસરા વિશ્વ સમાજવાદી સમ્મલેન હોના થા। ક્લારા જેટકિન કે પ્રયાસોને કે પરિણામસ્વરૂપ, ઉસ સમ્મલેન કે ઠીક પહેલે, અંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા સમાજવાદી સમ્પેલન આયોજિત હુએ, જિસમે ક્લારા જેટકિન ને, ન્યૂયોર્ક કી બહારુર મહિલા આન્ડોલનકારી

મહિલાઓનો કે સંઘર્ષોનો સમ્માન દેતે હુએ, હર સાલ, 8 માર્ચ કો અંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ મનાને કો પ્રસ્તાવ રખા, જો સર્વસમ્મતિ સે પાસ હુએ।

જાહીર હૈ, 'અંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસ', મહિલા કિંદી પાર્ટી યા ફેશન પરેડ કા વિષય નહીં હૈ, જેસા કિ ઇસે મૌજૂદા માનવદ્રોહી બાજાર-મુનાફા સંચાલિત નિઝામ ને બના ડાલા હૈ। યે; શોષણ-મુક્ત સમાજ બનાને, સમાનપૂર્ણ જીવન જીને ઔર હર તરફ કી ગૈર-બરાબરી કે વિરુદ્ધ, મહિલાઓનો કે શાનદાર સંઘર્ષોનો યાદ કરને ઔર ઇસ જંગ કો મંજિલ તક પહુંચાને કે સંઘર્ષોનો નામ હૈ। મહિલાઓનો કે મુક્તિ સંઘર્ષોનો અસલી સમાન, રૂસ મેં, 1917 કી બોલ્શેવિક ક્રાંતિ કે બાદ પ્રસ્તાવિત સમાજવાદી રાજ્ય મેં મિલા। સમાજવાદી સોવિયત સંઘ કી મજદૂરોનો કો સરકાર ને, મહિલાઓનો પર ગૈર-બરાબરી કે, ચાહેં વે કાર્ય ક્ષેત્રો મેં હોં, સમાજ મેં હોં અથવા પરિવાર મેં હી ક્યોં ના હોં, સરે અન્યાયપૂર્ણ કાનૂનોનો પોલટ દિયા પહ્લી બાર મહિલાઓને ખુલ્લી હવા મેં સાંસ લી ઔર મહસૂસ કિયા આજાદી હોતી કેસી હૈ। શાદી કા મસલા હો યા તત્ત્વાક કા; મહિલાઓનો કે સમાન વ સ્વાભિમાન પર કિસી

મહિલા દિવસ પર યશોદાબેન કો સલામ!

ગુજરાત કી રહને વાલી યશોદાબેન કા વિવાહ બચપન મેં હી હો ગયા થા। 18 વર્ષ કી હોને પર, જીબ ઉસે શાદી કા અર્થ માલૂમ હુએ તબ તક ઉસકા પતિ ઉસે છોડકર ફરાર હો ચુકા થા। સ્થિતિ ઐસી બની કિ ન તો વિધ્વા ઔર ન હી તલાકશુદા। યશોદા ને હિમત નહીં હારી। ઉસને બાકાયદા પદ્બાઈ-લિખાઈ કરકે એક અધ્યાપિકા કી નોકરી પકડી। અપને અદ્યા સાહસ કે બલ પર ઉસને આત્મસમ્માન સે ભરા જીવન જિયા હૈ।

દૂસરી ઓર ઉસકા પતિ તીન બાર ગુજરાત કા મુખ્યમંત્રી ઔર દો બાર ભારત કા પ્રધાનમંત્રી બનને મેં કામયાબ હો ગયા। બેટી પદ્બાઈ, બેટી બ્રચાઓ તથા મહિલા ઉત્થાન કે ખોખલે નારે દેને વાલે ઇસ પતિ ને કભી મૂડ કર અપની પરિયકતા પણી કી સુધુ લેને કી જરૂરત નહીં સમજી। યશોદા બેન કી જીવટ કો સલામ!

ક્રાંતિકારી મજદૂર મોર્ચા : ફરીદાબાદ મેં મહિલાઓને પર જુલ્મ-ઓ-જબર કે વિરુદ્ધ એક શાનદાર આંદોલન

આજાદ નગર મજદૂર બસ્તી મેં રહને વાલી, એક વિધવા મહિલા મજદૂર કી 11 વર્ષીય માસ્ક ગુર્ડિયા, બસ્તી મેં શૌચાલય ના હોને કે કારણ, 11-12 અગસ્ટ કી રાત શૌચ કે લિએ ગઈ। બન્હ ઉસે વહણી દરિંદો ને દબોચ લિયા ઔર ઉસે સાથ બે-ઇનેહા હૈવાનિયત કર, ઉસે માર ડાલા। સારા શહર ક્રોધ મેં ઉબલ પડા। 15 અગસ્ટ કો દોપહર બાદ, સ્થાનીય સામુદાયિક કેંદ્રો મેં આક્રોશિત લોગોનો કી એક વિશાળ સભા હુએ। 16 અગસ્ટ કો ડીસી કાર્યાલય પર એક પ્રતિરોધ સભા કે સાથ, ગુર્ડિયા કો ન્યાય દિલાને કી તહીની શુરૂ કરને કો ફેસલા હુએ। 16 અગસ્ટ કી સુબહ, લેકિન, ઉક સભા કે આયોજક, જો સભા મેં મૌજૂદ જન-માનસ કા, ઇસ અન્યાય કે વિરુદ્ધ લડને કા હૈસલા રહે રહે, અપને વાદ સે પલટ ગાય। ક્રાંતિકારી મજદૂર મોર્ચા, લેકિન, ઘોષિત કાર્યક્રમ સે બિલકુલ વિચલિત નહીં હુએ ઔર પુલિસ કે લાખ ડરાને કી બાવજૂદ, 16 અગસ્ટ કા કાર્યક્રમ તયારુદા ઢંગ સે સંપત્તા હુએ।

ફરીદાબાદ મેં, પહોલી બાર એસા હુએ કે સભા મેં રહેણી માંગની કે અનુરૂપ, ડીસી, સ્વયં મજદૂર બસ્તી મેં પીડિત મજદૂર મહિલા કે ભર આએ ઔર અપરાધિયોનો કો સજ્જ દિલાને કે આશ્વાસન કે સાથ, બતોર તક્કાલ આર્થિક સહાયતા રૂ 2 લાખ કા ચેક પીડિત મહિલા કો ઉનકી ઝોંપડી મેં હી, સૌંપા। 19 અગસ્ટ કો, ક્રાંતિકારી મજદૂર મોર્ચા કી ટીમ ડીસી સે ઉનકે દફનર મેં મિલી ઔર ઉન્હેં બતાયા કી આજાદ નગર કા શૌચાલય સુચારુ રૂપ સે ચલ રહી હોણી તો ગુર્ડિયા આજ જિદા હોણી। સાથ હી, ઉન્હેં યે ભી યાદ દિલાયા ગયા કી મોદી, ગૂહમંત્રી ઔર હરિયાણા કે મ